

VỀ Tôn giáo và Tâm linh

Pháp Hoan | 法歡

Tôi viết hay dịch không phải cho một cộng đồng hay một tổ chức chính trị, tôn giáo nào, tôi viết hay dịch chỉ vì một điều duy nhất: vì sự tự do tư tưởng và lợi ích của thơ ca.

*

Chúng ta mong muốn được về nước Chúa hay đất Phật, không phải vì ta yêu thích thiên đàng, mà vì ta chưa nhận thấy vẻ đẹp chốn trần gian.

*

Không thể tách rời tâm linh ra khỏi tôn giáo cũng như không thể tách rời tình dục ra khỏi tình yêu.

*

Tôn giáo là khúc xương trần còn chúng ta là những con chó đói.

*

Tôn giáo là thứ rượu mạnh làm ta say đắm, và giấc ngủ mà nó mang lại thì trường cửu và tối tăm.

*

Tôn giáo ra đời cùng lúc với thương yêu, khi yêu ta muốn tôn thờ, và tình yêu nên là thứ được tôn thờ, trong ngôi nhà của tôn giáo, thay vì đối tượng được yêu.

*

Con người hướng về tâm linh như cỏ cây hướng về ánh sáng
sự thừa mưa là cái chết.

*

Tận thế có trong mỗi chúng ta.

*

Tôi không biết thiên đường trông như thế nào, nhưng tôi tin rằng nơi đó có nhiều cây.

*

Thiên nhiên là tôn giáo của tôi, là triết học của tôi nơi tôi tìm thấy bản thân mình vẹn toàn và thấu suốt.

*

Con đường của đạo Bụt khai phóng nói riêng và con đường của tự do nói chung là con đường của tự vấn bản thân và chất vấn tất cả mọi thứ. Một khi anh đánh mất khả năng này, anh sẽ không khác gì nô lệ.

*

Khoa học là khoa học, tôn giáo là tôn giáo, nhưng đời sống tâm linh không hề phân biệt khoa học hay tôn giáo, một nhà khoa học vẫn có thể tập thiền, hay một thiền sư vẫn có thể nghiên cứu khoa học.

*

Tôn giáo đã có vai trò nhất định của nó trong lịch sử nhận thức của con người, nhưng theo tôi, hướng đi của tương lai là hướng đi của tâm linh, mà cụ thể hơn, Thiền học, chứ không phải tôn giáo, sẽ đóng góp vai trò nhất định của nó vào quá trình tiến hoá này.

*

Việc vô ý hay cố tình giảng dạy của một số tăng sĩ và sự hiểu lệch lạc và cực đoan về thuyết nhân quả của nhiều tín đồ đã dẫn đến sự sợ hãi, chịu đựng và chấp nhận trước những bất công trong đạo pháp và cuộc đời, từ đó gián tiếp thúc đẩy quyền lực và tài sản cho tầng lớp cai trị và lãnh đạo tôn giáo.

*

Một bộ phận lớn của Phật giáo Việt Nam đương thời đang tồn tại trên nền tảng của Mê Tín và Sợ Hãi thay vì Trí Tuệ và Từ Bi.

*

Từng có một tầng lớp tu-nghệ sĩ Việt: họ là những thành phần trí thức, nghệ sĩ lớn với nhiều đóng góp quan trọng trong dòng chảy tâm linh và nghệ thuật Việt Nam; nhưng tầng lớp này đã mất đi, khi môi trường tôn giáo hiện nay chỉ quan tâm đến tiền bạc, địa vị và sự bành trướng của mình.